

Персоніфікаційна класифікація Веб-ресурсів

Олександр Березко

Кафедра інформаційних систем та мереж, Національний університет "Львівська політехніка", УКРАЇНА, м.Львів,
вул.С.Бандери, 12, E-mail: berezko@gmail.com

Abstract – Proposed is a new website classification based on website purpose and users activity analysis which can be used in Web content personification means such as Web personality directory, specialized wikis etc .

Ключові слова – WWW, website, Web 2.0, Social media, Web content personification, website classification.

I. Вступ

Сьогодні завдяки новим тенденціям, які набули поширення у World Wide Web і отримали спільну назву Веб 2.0 [1], відбулося стрімке зростання обсягів інформаційного наповнення Мережі завдяки активності "звичайних" користувачів в межах форумів, блогів, wiki-систем тощо. Як наслідок цього відбулась трансформація логічної структури інформаційного наповнення Вебу від множини документів (Веб-сторінок), з'єднаних між собою гіперпосиланнями, до множини інформаційних відображень користувачів (Веб-особистостей [2]), зв'язками між якими слугують особисті контакти, які документуються у Вебі в різних формах: приналежність до однієї спільноти, цитати, коментарі, спілкування на форумах, декларація стосунків в межах соціальних мереж тощо.

WWW все більше набуває ознак реальної глобальної спільноти людей, для ефективного і толерантного функціонування якої важливим є створення механізмів формування відкритої репутації, систем крос-сайтової ідентифікації та моніторингу активності її учасників.

Як наслідок, актуальною є персоніфікація інформаційного наповнення Вебу – процес встановлення та оприлюднення відношень між інформаційними об'єктами та реальними особами, який полягає у:

- встановленні відповідностей між множиною псевдонімів, які використовуються для авторизації користувача на Веб-ресурсах різних типів та конкретною Веб-особистістю (наскрізна ідентифікація користувача на множині Веб-ресурсів);
- встановлення відношень типу "автор-твір" та "герой-твір" між інформаційними об'єктами та конкретними Веб-особистостями;
- достовірне оприлюднення встановлених зв'язків [3].

Для більш точного опису та класифікації конкретних Веб-особистостей з метою більш ефективної персоніфікації інформаційного наповнення глобальної системи World Wide Web автором введено персоніфікаційну класифікацію Веб-ресурсів, де особи-прототипи [2] здійснюють свою активність.

Така класифікація повинна бути використана зокрема у каталозі Веб-особистостей [3] та у спеціалізованих wiki-ресурсах [4] для введення відповідних категорій.

II. Ознаки Веб-ресурсів

У науково-технічній літературі та онлайн-джерелах описані різні підходи до класифікації Веб-ресурсів [5,6,7,8]. Проте, ці підходи, як правило, спрямовані на

автоматичну класифікацію інформаційного наповнення сайтів з метою покращення пошуку у глобальному середовищі, або є надто поверховими (використовуються лише дуже загальні категорії). Також існують комерційні класифікації Веб-сайтів за складністю (вартістю) розробки, способом монетизації тощо та тематичні і/або регіональні класифікації, поширені зокрема у Веб-каталогах.

Для даного дослідження більш важливим є погляд на різні Веб-ресурси як з точки зору їх призначення та функцій у глобальній системі, так і з точки зору пропонування ними засобів досягнення різноманітних цілей користувачами WWW. Очевидно, що в такому випадку ми розглядатимемо усі можливі типи сайтів, а особливий інтерес для нас становитимуть сайти із соціальною складовою.

Виходячи з вищенаведеного, можна виділити ряд ознак веб-ресурсів, які дозволяють здійснити їх класифікацію:

Реєстрація – можливість реєстрації і подальшої авторизації нових користувачів на сайті;

Відкритий доступ – можливість перегляду основного інформаційного наповнення сайту без авторизації (важливість цього параметру полягає в тому, що основна кількість інформаційного наповнення багатьох сайтів не може бути проіндексована глобальними пошуковими системами та цитована з прямим посиланням іншими Веб-ресурсами);

Можливість додавання нового інформаційного наповнення (контенту) власником сайту (під власником не обов'язково слід розуміти особу, яка формально володіє правом власності на домен і/або хостинг, де розміщений сайт, а власника-адміністратора, людину, яка зацікавлена в існуванні та розвитку сайту, здійснює його підтримку, рекламу тощо);

Можливість додавання інформаційного наповнення "внутрішніми" користувачами сайту, які мають відношення до його адміністрації (наприклад, журналісти он-лайн видання);

Можливість додавання інформаційного наповнення іншими, "зовнішніми" користувачами сайту;

Загальні обговорення – можливість онлайн-обговорення самого сайту чи його частини;

Обговорення контенту – можливість онлайн-обговорення матеріалів користувачами сайту у різній формі ("класичні" текстові коментарі, медіа-коментарі тощо);

Списки користувачів – можливість створювати списки користувачів того ж сайту в його межах (як правило, це списки знайомих, колег тощо);

Приватні повідомлення – можливість комунікації між користувачами сайту за допомогою приватних повідомлень;

Профілі користувачів – присутність в межах сайту засобів створення (як правило, автоматичного) спеціальної сторінки з інформацією про конкретного користувача сайту, де може бути розміщена контактна інформація; особисті дані; посилання на інші Веб-ресурси, пов'язані з користувачем; описані вподобання та смаки користувача тощо;

Найтипівіші формати інформаційного наповнення – група ознак, кожна з яких вказує на типовість/нетиповість певного типу інформаційного наповнення для конкретного типу Веб-ресурсів;

Найтипівіші цілі користувачів – група ознак, кожна з яких вказує на типовість/нетиповість певних цілей для користувачів даного типу Веб-ресурсів (серед цілей користувача WWW можна виділити: інформаційні, навігаційні, креативні, операційні тощо [2]).

Варто зазначити, що множиною можливих значень усіх запропонованих ознак є множина $\{0,1\}$, де значення "0" та "1" означають відповідно типовість та нетиповість даної ознаки для даного типу Веб-ресурсів.

III. Типи Веб-ресурсів

Запропоновані ознаки дозволяють виділити наступні типи Веб-ресурсів, представники яких сьогодні функціонують у WWW:

- сайти першого покоління (Веб 1.0):
  - статичні сайти першого покоління;
  - динамічні сайти першого покоління;
- сайти з обмеженою соціальною складовою:
  - представницькі сайти;
  - інформаційні сайти;
- веб-архіви;
- каталоги;
- пошукові системи;
- портали;
- файл-хостинги;
- веб-магазини;
- веб-спільноти:
  - форуми;
  - канали зображень (imageboards);
  - онлайн-петиції (соціальні акції);
  - окремі блоги;
  - колективні блоги;
  - блогерські платформи;
  - мікроблоги;
  - соціальні закладки;
  - соціальні новини;
  - рейтингові спільноти;

- соціальні мережі;
- мультимедіа-спільноти;
- wiki-спільноти.

ВИСНОВОК

Запропоновано класифікацію Веб-ресурсів, яка є спеціалізованою для вирішення науково-прикладної задачі персоніфікації інформаційного наповнення глобальної системи World Wide Web.

- [1] Олександр Березко, Андрій Пелещин., Особливості сучасних концепцій розвитку Вебу, Комп'ютерні науки та інженерія, матеріали 1-ї Міжнародної конференції молодих науковців CSE-2006, Львів, Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2006. сс.9-12.
- [2] Пелещин А.М., Березко О.Л., "Формальні аспекти ідентифікації особистості у WWW". Комп'ютерні системи та мережі, Вісник Національного університету "Львівська політехніка" №546. Львів, Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2005. сс.126-131.
- [3] Олександр Березко. Каталог Веб-особистостей – засіб персоніфікації інформаційного наповнення глобальної системи World Wide Web. Комп'ютерні науки та інформаційні технології: Матеріали третьої Міжнародної конференції CSIT'2008. – Львів: Видавництво ПП "Вежа і Ко", 2008. сс.204-207.
- [4] О.Березко. Використання шаблонів для агрегації персоніфікованих даних в межах вікі-проекту / Березко О.Л. – Тези доповідей VI міжнародної науково-практичної конференції "Математичне та програмне забезпечення інтелектуальних систем" (MPZIS-2008), 12-14 листопада 2008 р.
- [5] Н.-P.Kriegel, M.Schubert "Classification of Websites as Set of Feature Vectors". Proceedings of the IASTED International Conference DATABASES AND APPLICATIONS, February 17-19, 2004, Innsbruck, Austria – <http://romblon.dbs.informatik.uni-muenchen.de/Publikationen/Papers/dba2004-WSKNN.pdf>
- [6] J.M. Pierre. On the automated classification of web sites. Linköping Electronic Articles in Computer and Info. Science, 6, 2001 - <http://arxiv.org/abs/cs/0102002v1>
- [7] Website. Wikipedia, the free encyclopedia - <http://en.wikipedia.org/wiki/Website>
- [8] Пелещин А.М. Позиціонування сайтів у глобальному середовищі: Монографія. – Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2007. – 260 с.